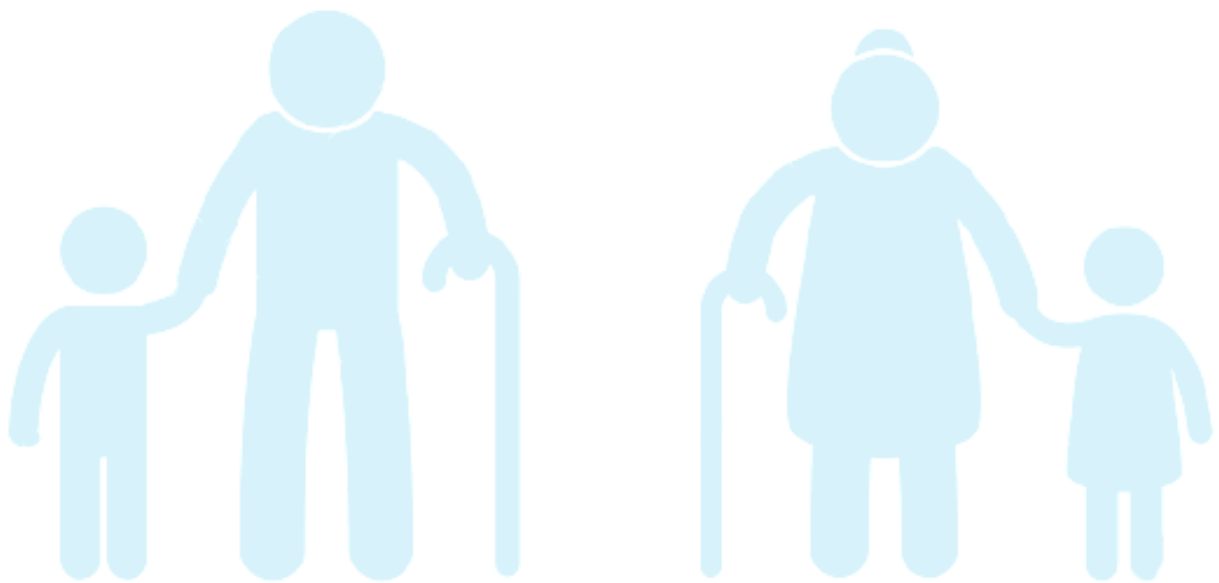

Seminari

**Com les dones grans
podem transmetre valors
 importants als infants**

Barcelona, 2 i 18 de març de 2015

Com les dones grans podem transmetre valors importants als infants

Desenvolupament de la sessió

Introducció del tema explicant un conte que parla d'un "valor". De què ens parla aquest conte?.

Continguts

1. Els avis transmissors de "valors"?: Paper dels avis.
2. Què són els valors: Valors universals. Valors culturals.
3. Per a què serveixen: filosofia de vida, llibertat. Hipocresia.
4. Com es transmeten: coherència.
5. La importància del vincle: els lligams emocionals.

Preguntes

Què són els valors? Hi ha valors individuals i valors col·lectius? Per a què serveixen?.

Quins valors creieu importants de traspassar: valors universals; valors culturals; els vostres valors.

Quins valors fomenta la nostra societat i els mitjans de comunicació?.

Els hem de combatre? Com?

Què penseu de ser rígid o ser flexible.

Quines persones us han deixat una empremta? Perquè?.

Dificultat i facilitat en les relacions i en la transmissió de valors.

Enquesta

- Cap on anem? És un valor el diner?.
- Jerarquia dels nostres valors. Quins són els més importants per nosaltres.
- Han canviat molt els nostres valors durant els anys?.
- Hi ha una manca de valors ètics dins de la nostra societat actual?.
- La TV està plena de pel·lícules en què la vida sembla que no sigui cap valor, en les quals es mata i és un heroi el que més mata. Cas dels Ninjes.
- Durant uns dies anoteu quins són els valors que més es difonen pels mitjans de comunicació (premsa, TV, ràdio, cinema, teatre). Heu pensat si en un futur canviaran el que ara considerem que són valors importants?.
- Creieu que és possible transferir els vostres valors a les nenes i als nens de 0 a 6 anys? Com? Malgrat la TV?.
- Ens han explicat que els primers tres anys són essencials perquè es formen els arquetips que marcaran molt la vida de les criatures. Creieu que això és cert?.

Llista de valors

Respecte, honradesa, amicitat, llibertat, constància, justícia, pau, prudència, paciència, sinceritat, diàleg, confiança, fidelitat, generositat, compromís, esperança, cooperació, alegria, reflexió, responsabilitat, tolerància, acceptació, iniciativa, sensibilitat, creativitat, urbanitat, ecologia, esforç, senzillesa, civisme.

Seminari *La transmissió de valors. Cap on anem? És un valor el diner?*

2 de març de 2015

Centre comarcal Lleidatà

Sóc Carmen Larraz Ramos, presidenta de Dones Mundi i em plau donar-vos la benvinguda. Esperem que aquesta reflexió ens ajudi a aclarir les nostres idees i aportar idees noves que ajudin a fer conèixer el valor de l'ètica i com transferir els valors a aquelles persones que tenim més a la vora, especialment els més menuts.

Actuarà de moderadora la secretària de Dones Mundi, la Sra. Angelina Hurios Calcerrada.

Per introduir-nos en el tema tenim amb nosaltres la Sra. Aurora Ribas i Munné, mestra de preescolar, que ha exercit de mestra durant 25 anys a les escoles bressol de l'IMEB.

Fundadora de l'Escola Bressol Guinbó, a Sants i participant activa del Moviment de Guarderies que va elaborar una línia de treball pedagògica d'aquests centres que aprofundia en les necessitats educatives dels infants de 0 a 3 anys. Aquests centres van ser pioners a Catalunya i han marcat profundament i positiva els centres d'infants petits, creant a molts barris una cultura de la petita infància.

Iniciadora de l'experiència pilot "Espais Familiars" impulsada per l'Ajuntament de Barcelona, primer a la Casa dels Colors de la Zona Franca i després al barri del Raval, on s'ofereixen espais acollidors per fomentar la relació i l'intercanvi de les famílies amb els seus fills petits.

El 2002, ja jubilada i conjuntament amb les bibliotecàries, va crear el programa "Nascuts per llegir" per impulsar la lectura des de les primeres edats, ajudant a la reflexió sobre temes educatius, al desenvolupament dels infants i de les actituds positives dels pares i mares, utilitzant els contes infantils i els jocs de falda. Aquest projecte anava dirigit a les famílies amb nens molt petits.

Aquest programa es va portar a terme durant 10 anys a Barcelona i a rodalies.

Col·laboradora i impulsora de l'Associació de Professionals d'Espais Familiars a Catalunya (APEFAC) va formar part de la junta com a presidenta, durant tres anys.

Barcelona, 2 de març de 2015

Com podem transmetre valors les dones grans?

1. Els primers anys de l'infant: el SÍ i el NO.
2. Els avis transmissors de "valors"? Paper dels avis.
3. Què són els valors: valors universals. Valors culturals.
4. Per a què serveixen. Filosofia de vida.
5. Com es transmeten.
6. La importància del vincle.

L'arbre de les llavors d'or. Ecologia, esforç, treball, fe i esperança.

Conte popular argentí de Contes amb Valors. E. Pujol; A. Fruitós. Barcelona: Parramón Ediciones.

Ens temps dels quitxues els nostres avis, besavis i rebesavis, adoraven les estrelles, la pluja i el tro i a Patxamama, la Mare Terra.

Patxamama era molt feliç en veure com els quitxues la veneraven, treballant la terra, respectant els boscos i els arbres, els rius i els prats.

Patxamama els proveïa de collites abundants, de fruita saborosa i d'animals. El poble quitxua era feliç.

Però tanta abundància els va tornar peresosos. I a poc a poc van abandonar la feina. "Tenim de tot i encara ens en sobra. Perquè ens hem de preocupar?."

"Mengem i bevem i divertim-nos tant com puguem" deien.

Ningú pensava que els graners més plens es buidarien. No se semblava ni es plantava i tampoc hi havia collites. L'aliment es malgastava, es destrossaven els arbres, mataven els animals per plaer. Les fonts s'embrutaven i els llacs servien per llençar escombraries.

Patxamama estava molt trista... L'ardor del sol va anar assecant les fonts i els rius. La terra s'esquerdava. Els animals morien i als arbres els queien les fulles..... Els ocells es morien de fam i de set.

"Què ens importa si encara tenim gra a les sitges.."

Un dia van descobrir amb horror que ja no tenien ni menjar ni beure perquè s'havia acabat. Ja no sentien els cants dels ocells. Ja no hi havia peixos ni animals al bosc. Només un silenci de mort.

La misèria va esborrar el somriure dels nens. La fam angoixava als més grans.

Urpila, una dona del poble va sortir plorant perquè no tenia menjar pels seus fills i es va apropar a un altar i va suplicar: "Patxamama tingues pietat dels meus fills."

Fatigada i desolada es va adormir i va somiar que Patxamama se li acostava i li deia: "Urpila, no perdís l'esperança. Vosaltres, el poble quitxua us heu adonat dels vostres errors i, penedits, tornareu a respectar-me."

Quan Urpila es va despertar va veure tot el paisatge trist, agostejat com abans... Quina decepció!

Però va alçar els ulls i va observar que de l'arbre proper queien abundants llavors daurades. En va agafar un bon grapat i se'n va anar corrents al poblat i els va explicar el seu somni i els va ensenyar les llavors.

Homes, dones i nens es van acostar al arbre, recollien llavors, en menjaven i les van llaurar pels camps i les hortes. La pluja va caure amb abundància i la terra es va tornar a vestir de verd.

El món és una herència que hem de transmetre sana i estalvia als nostres fills i filles.

1. Els primers anys de l'infant: el SÍ i el NO en l'educació infantil.

Els pares i educadors tenim un dels reptes cabdals davant nostre: el desenvolupament dels valors i de l'estructura de la personalitat. S'ha comprovat que actualment, una bona part dels infants i adolescents tenen una **escassa tolerància a la frustració**.

Llevat dels reflexos arcaics, tot s'ha **d'aprendre** i, per tant, s'ha **d'ensenyar** i això ja comença en el moment de néixer i segueix fins que s'estructura la personalitat, i aquest aprenentatge de valors passa el seu període més òptim dins dels sis primers anys de vida.

I aquest procés de la conducta regida per la interiorització de valors el podem reduir a la seva expressió més elemental: **la pràctica de l'ús del SÍ i del NO**.

El primer any de vida, ha de predominar el **SÍ** que va dirigit a l'infant necessitat de totes les atencions possibles, per oferir-li seguretat, vincles positius i saber donar-li respostes adequades davant de les seves demandes produint-se una bona entesa amb ell. LA RESPOSTA NO VE ASSEGURADA PER LA CONSANGUINITAT, SINÓ QUE S'HA DE "DESCOBRIR" I "APRENDRE".

El **NO** només va adreçat al món exterior: a la llum, als sorolls, al fred o a la calor... a tot el que pugui molestar i el **SÍ** a tot el que dona benestar.

El segon any, el **NO** va adreçat a tot el què representi perill. "Et dic que NO perquè t'estimo". És una etapa important en el compliment de **NORMES** i **OBTENCIÓ DE PERMISOS**. Una mare o educador/a confiats poden educar sobre la base del **SÍ**. Aquesta actitud és fonamental perquè l'infant accepti amb confiança el **NO**.

El tercer any s'inicia l'etapa del **NO** de l'infant que s'expressa amb les **rebequeries**. És una etapa difícil i costosa perquè no ens queda més remei que començar a posar **LÍMITS**. Ara cal dir que **NO** quan sigui necessari, però per poder fer-ho amb autoritat és imprescindible tenir una reputació davant de l'infant, una coherència de vida i fer-ho amb disponibilitat i amorositat, es a dir, saber-ho fer.

Passem a la següent etapa, un cop superada l'etapa del **NO** comença l'etapa de la saviesa, és el moment d'oferir explicacions i raonaments, acompanyats de l'exemple i ser més contundents, però amorosos. Als infants els agrada que en determinades circumstàncies els diguem clarament "no".

Després ja arriba **el moment de la pròpia elecció** i saber respectar la norma i el compromís sense que ningú t'ho mani.

2. Paper dels avis.

Els avis solem fer un paper de suport. Vivim la il·lusió dels néts com un contacte amb la vida i ens transmeten alegria i ens connecten amb el futur. Ens agrada sentir-nos útils i tornar a reviure l'experiència d'estar amb infants i amb ells redescobrir les coses i continuar donant sentit a la nostra vida.

Amb la nostra actitud transmetem valors i conductes que potser els pares no hi estiguin del tot d'acord, o a l'inrevés, però cal veure com els infants n'aprenen i saben fins on poden arribar i on acaba la frontera d'uns i altres.

És un bon moment per parlar obertament junts, pares i fills, de tot això, acceptant les diferències. És un bon motiu per créixer.

3. Què són els valors?.

Els valors són actituds, principis que orienten les accions, judicis de valor, horitzons a aconseguir que fan millor a la persona, a la comunitat, a la humanitat.

Els valors van units a la pròpia cultura. Cadascú de nosaltres té la seva. Encara que com a societat catalana predominen uns valors, quan ens trobem amb diferents famílies ens adonem que cada família té la seva cultura pròpia i els seus valors.

Ens adonem que hi ha valors que són universals, com anar net, però no tothom es dutxa cada dia; ser amables, però hi ha diferents nivells d'amabilitat; estimar la naturalesa... però n'hi ha molts que són relacionats amb la pròpia cultura (la forma de vestir, el pentinat, anar descalç, pintar-se la cara, fer petons, la forma de saludar, etc).

Observant l'altre diem: "és elegant, té bon gust" però en tot això hi té a veure la cultura i la moda.

En canvi són universals com a valors importants: estimar la vida, viure-la amb ètica, la cooperació, sentir compassió, practicar l'empatia, la generositat, la solidaritat, la pau. Quins valors fomenta la nostra societat immediata? És una pregunta que hem de reflexionar.

4. Per què serveixen els valors? **PER VIURE... però a vegades AMAGUEN UNA ACTITUD HIPÒCRITA.**

A les persones grans l'experiència ens ha demostrat la importància dels valors que a molts de nosaltres ens van transmetre els nostres pares i familiars: ser educats, esforçar-se, ser solidaris, ser honestos, ser amables, ser agraïts, estimar la vida i la naturalesa.

Les accions que fem expressen uns valors i per tant una filosofia de vida però moltes vegades, també expressen les contradiccions que tenim.

Els valors ens han ajudat a establir bons lligams amb els altres, a afrontar moltes coses amb optimisme; a sentir-nos útils i fer coses que ens serveixen a nosaltres i als altres, a saber sobreviure i saber fer totes les coses personals i necessàries, i ens han fet sentir-nos bé i ser més lliures, encara que hi ha persones que ho veuen diferent.

Però a vegades també ens van transmetre, darrera d'aquests valors, una actitud hipòcrita, on s'actuava per "volar quedar bé", pel "què diran" sense sentir amb sinceritat el què fèiem. Què en penseu d'això?.

5. Com es transmeten els valors .

Els valors es transmeten amb la pròpia vivència no fent grans explicacions, amb la coherència en la manera de viure i entre què diem i què fem.

Per transmetre valors als infants, en primer lloc s'han de tenir **bons vincles, i els vincles es creen emocionalment**. El vincle afectiu no forma part del lligams biològics entre les persones, sinó de les relacions que s'estableixen entre elles. **PENSEU EN PERSONES QUE ENS HAN DEIXAT EMPREMTES** i el perquè.

Si no existeixen bons vincles difícilment transmetrem valors, perquè per a l'infant tu no representes res, no et té en compte, no ets una persona significativa per a ell.

L'infant nota "emocionalment" si l'acceptes o no. S'adona si actues per guanyar-te'l, perquè t'interessa a tu.

ÉS UN VALOR EL DINER?.

El que és un valor és transmetre als infants que per tenir algunes coses es necessiten diners i que aquests es guanyen treballant. Per tant, totes les persones s'han de preparar per fer una feina per poder assegurar-se el mínim per subsistir. Però és un contravalor viure per acumular diners.

Un valor important és traspassar als infants que es pot ser feliç vivint amb senzillesa.

LA TV...

Els infants han de mirar la TV acompanyats d'algun adult per ajudar-los a reflexionar en el que veuen. És important ensenyar a fer un bon ús de la televisió, es a dir, generar una actitud activa, crítica i reflexiva sobre l'ús i els missatges televisius. El "sentit crític" serveix per tots els moments de la vida.

6. Experiment sobre els valors.

Walter Mischel, psicòleg del Parvulari del Campus de la Universitat de Stanford (EUA), va fer, l'any 1960 un senzill experiment: va oferir a un grup d'infants de quatre anys d'edat, objectiu de la seva recerca, una safata plena de lioneses. D'entrada en va oferir una a cada infant, deixant la resta al seu abast, alhora que els comunicava que havia de sortir durant 15 minuts i que quan tornés en seguirien menjant, els va demanar que l'esperessin.

Mentre era fora, un 35% va acabar acostant-se a la safata a menjar-se una o més lioneses. El 65% restant va aconseguir esperar-se.

Mischel va deixar passar 14 anys fins a localitzar i enquestar la majoria de subjectes, ara de 18 anys, i va descobrir que el 35% d'infants que no van poder esperar eren adolescents fràgils, tímids, indecisos, amb poca tolerància a la frustració, fàcilment contrariats i irritables, gelosos i envejosos.

El grup del 65%, que van resistir, eren persones segures de si mateixes, amb bona tolerància a la frustració i les adversitats, amb iniciativa i amb projectes clars i segurs....

Revista *Infància*, Gener/Febrer 2001

Aurora Ribas i Munné

Respostes al qüestionari

Anna Camprubí i Carme Santamaria

El valor d'una cosa és el conjunt de les qualitats que la fan estimable.

Valorem i som valorats. Valorem les accions dels altres, valorem les persones del nostre entorn i valorem els objectes que ens envolten; simultàniament, els altres valoren les nostres accions i valoren la nostra persona. Els humans no sabem viure sense valorar; no tenim una actitud indiferent i passiva davant la realitat, sinó que la sentim com a bella o lletja, com a bona o dolenta, com a agradable o penosa, com a noble o vil.

Atribuïm un valor a una acció quan afirmem que és bona, atribuïm un valor a una persona quan diem que és bella, atribuïm un valor a un objecte quan afirmem que és útil.

Un valor és, doncs, una qualitat, una propietat o un tret que, atribuït a accions, persones o objectes, justifica una actitud positiva o preferencial vers ells.

En ètica hom diu que suposen un imperatiu d'acció, és a dir, obliguen a actuar d'una manera determinada segons es tinguin uns valors o uns altres. El valor és, doncs, el nucli de tota moral. Cada persona té uns valors determinats, igualment com en té cada cultura.

La ciència dels valors és l'axiologia, que és una part de l'ètica. Determina quins criteris fan que una persona tingui uns valors o uns altres, quina jerarquia de valors existeix en cada comunitat i com influeix en l'acció. Igualment analitza el sistema de valors d'un individu o un grup.

Segons l'escola que els agrupi, es poden dividir els valors en absoluts o relatius, essent els absoluts universals i els relatius els que depenen de cada persona o comunitat.

Alguns dels valors tradicionals de la nostra cultura són: amor, honestat, justícia, llibertat, respecte, responsabilitat, solidaritat i tolerància social.

Podem donar com a bons aquest llistat de valors? Nosaltres els donem per bons i pensem que si es compleixen aquests en una societat ja ens podem donar per satisfetes.

Una acció, una persona o un objecte formen part del món del que és; són fets. Quan en parlo estic fent una descripció d'una realitat física: És descripció d'un fet o un enunciat fàctic l'expressió: "per Internet circulen milers de textos". Els enunciats fàctics són vertaders o falsos en funció de la seva correspondència o no amb els fets.

Però què passa si afirmo: "Internet és una xarxa fantàstica?" Ara ja no parlo de fets, sinó de valors: he anat més enllà dels fets, a la xarxa li atribueixo una qualitat positiva i mostro la meua actitud favorable, la meua estima o la meua apreciació. És una valoració de la qual no es pot dir que sigui vertadera o falsa. Descripcions i valoracions són dues maneres de

parlar de la realitat: en les nostres descripcions enunciem judicis de fets, en les nostres valoracions, judicis de valors.

Alguns dels problemes polítics que tenim es deuen en part al criteri dominant en el camp de la doctrina política i social que valora molt accentuadament els drets individuals i poc els col·lectius. En general es valora poc els deures, sembla que només tinguem drets. Això fa que els individus no se sentin vinculats a res que no siguin ells mateixos. La persona, esdevé només un subjecte individual de drets i deures jurídics, i un receptor de serveis, desvinculat d'un context col·lectiu cultural, social i de relació humana.

Per tant, nosaltres com a persones grans que ja portem vivint una llarga existència hem de transferir als nens que estan creixent, el fet que el sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva i el sentit de bé comú siguin un element determinant. Treballar en aquesta línia del que en diem idees, valors i actituds. Cal una pedagogia de la responsabilitat. Cal reforçar la moral de la responsabilitat i cal combatre la moral de la desvinculació, és a dir, del no sentir-se vinculat a res. No sentir-se deutor de res. No sentir-se obligat a res, excepte envers un mateix. Ens hem de fixar un objectiu que és el de la societat responsable. Parlem de la societat de benestar, de la de progrés, de la lúdica, molt bé. L'educació en la societat en totes les seves conseqüències ha de ser un objectiu molt principal de la nostra societat, des de la família a l'escola i des dels mitjans de comunicació al món intel·lectual i polític.

Carmen Larraz Ramos

Valors per mi són un conjunt de normes que ens obliguen a actuar segons els principis de la teva consciència.

Els meus valors: responsabilitat, solidaritat, justícia, empatia envers el qui pateix, amabilitat, generositat, sinceritat, discreció. Trobo que la família, i també el teu entorn t'influeixen.

Els valors normalment no canvien perquè te'ls ensenyen o te'ls deuen ensenyar de petit. És clar que alguns passen a ser menys importants amb l'edat. Quan era adolescent un dels valors imprescindibles per a mi era la companyonia. En aquests moments és un entre d'altres.

La nostra societat està molt mercantilitzada; és cert que el diner és necessari per tirar endavant, però no és el més important. No hem de fer d'ell un Déu davant el qual ens hem d'agenollar.

El valor de molta gent de la societat actual no és ètic. És egoista el qui considera el propi interès com a fi de l'acció moral. Guanyar diners quants més millor encara que sigui perjudicant els altres. Amb prepotència. Les pel·lícules posen com a herois persones que només es preocupen pel seu benestar i si per aconseguir-ho han de aixafar a qui sigui, doncs ho fan.

No veig gaire la TV, però a moltes de les "sèries" la traveta, el crim organitzat són a l'ordre del dia. I inclús a les notícies es veuen morts per tot arreu. La vida dels veïns no compta. I ens mostren com es degollen homes tranquil·lament

Penso i espero que no. Els valors que regeixen les persones responsables no canviaran. A més, sempre després d'una temporada de relaxació arriba una reacció per redreçar les coses.

Crec que sí. Es pot seguir aquesta dita: "mans de ferro amb guants de vellut". Això vol dir esforç i paciència. Tota la família ha d'estar d'acord. Amb la TV és difícil, és un mitjà invasor perquè ha irromput al saló de les cases. Molts pares permeten que els seus fills petits estiguin mirant la tele moltes hores i fins a molt tard, perdent així hores de son que són necessàries.

Una manera de controlar la influència és que els pares la mirin amb ells i que comentin el que està bé i el que està malament. Els infants s'han d'educar des del bressol. Els valors que els inculquem van entrant poc a poc. Recordem aquella història que diu que és més fàcil arrencar la branca que l'arbre sencer.

Paquita Arcas Romeu

- **QUÈ ENTENC PER “VALORS”?**
Per valors entenc que és allò que val la pena lluitar. No tenir valors es no tenir punts de referència.
- **PER A QUÈ SERVEIXEN?**
Educar en valors ajuda al creixement personal.
- **VALORS UNIVERSALS**
Per a mi són el conjunt de normes de convivència de les persones, considerades com a qualitats positives i vàlides en una època determinada.
Alguns dels valors universals poden ser: que tots els individus siguin tractats igual; la llibertat, el respecte, la justícia, que la dona no sigui discriminada.
- **VALORS CULTURALS**
Penso que són els costums i tradicions que al pas del temps tenen importància per un poble.
- **QUINS SÓN ELS MEUS VALORS?**
Els meus valors me'ls dicta la consciència, per guiar-me en el meu camí.
Penso que els valors pels que m'hauria de guiar són: honradesa, amistat, veritat, igualtat, tolerància, solidaritat...
- Sí que reconec que a mesura que han passat els anys he anat madurant i els meus valors han canviat, i penso que per a bé.
- En els àmbits de l'economia els valors són més aviat escassos.
- En els mitjans de comunicació i les xarxes socials també hi ha de manca de valors ja que de vegades donen notícies sense haver-les contrastat perquè només busquen ser els primers en donar la notícia.

M. Dolors Figueras Fondevila

Bé per començar he de dir que trobo una enquesta molt interessant, però també difícil de contestar, amb tota sinceritat, cosa que provaré d'aconseguir.

Accepto que a la meva edat, 75 anys, la prioritat dels valors ha anat canviant segons les circumstàncies, edat i situacions familiars.

M'han servit i continuen servint de guia en la meua vida.

Em costa fer una separació dels valors; no em plantejo aquesta selecció.

Resposta a les propostes suggerides.

Primer.- Penso que són interessants, o més ben dit necessaris, per al meu viure de cada dia.

Segon.- Per a mi la jerarquia de valors és quan aquests: em fan sortir del meu jo i descobrir-me a mi mateixa, m'ajuden a tenir empatia vers les persones del meu entorn, augmenten la meua cultura.

Tercer.- I tant que han canviat, començant concretament pel tema religiós.

Religió.- quan comparo la manera com entenien la religió en la meua joventut a com ho entenc ara, res a veure. He augmentat, però, la meua confiança en Jesús; penso que he sabut, o al menys ho intento, separar el gra de la palla.

Política.- Era fruit d'una dictadura i amb una família, diria poc culta, encara que envoltada de molt, molt, bones persones, va fer que no tingués una idea concreta per saber què volia. Per a mi va ser una època de no parlar, callar i obeir.

Cultura.- Per falta de salut, en un determinat temps, i per culpa d'una economia molt precària, no vaig tenir accés als estudis i als 15 anys ja treballava.

Quart.- Diria que sí, encara que no sóc de les persones que ho creu de manera molt extensa, ja que abans també hi havia molta hipocresia (s'amagaven segons quines situacions) i actualment potser també ens passem. Com sempre la llei del pèndol resulta bastant descabellada, ja que anar d'una punta a l'altra no deixa que ens parem al mig, que és on jo crec que rau més, en la mesura del possible, la veritat.

Un altre factor actualment per aquesta manca de valors, és el materialisme existent, que no deixa escletxa per cercar, per mirar com es pot ser feliç sense necessitat de tenir i tenir.

Aquesta anotació que dieu de fer em sento incapaç, ja que no veig gaire la tele i per tant no faria una reflexió justa.

Cinquè.- I tant que si. La societat, la humanitat està en complet moviment i més si tinc en compte una xerrada que vaig escoltar recentment a Sant Medir, pel teòleg Antoni Bentué, ho considero del tot afirmatiu el canvi de valors.

Sisè,- I tant que si i la influència en els infants fins a l'edat dels tres anys, segons els entesos, és considerable. Evidentment depèn del tracte o la influència que hi puguem tenir.

No obstant també penso que la influència entre les persones hi és sempre, per bé i no tant bé. Tot va en funció de com som i com tractem les persones que tenim al nostre entorn.

Com a aportació si és possible, penso que la gent gran, tenim un gran treball a fer. Tenim la sort de viure un temps on s'estan trencant molts estereotips i per tant penso que és a nosaltres que hem de veure com organitzar la vellesa, com viure-la i, molt principalment, en aquelles persones que viuen soles, com podem col·laborar en fer-les companyia (si volen) o ajudar-les en el que necessitin, etc.

Tot no acaba en exigir als poders públics, encara que no s'han d'oblidar, però mentre els ajuts no arriben, hi ha a qui li manquen moltes coses i tot allò que jo no faci, mai es recuperarà.

Bé, fins aquí el que he donat de si; gràcies per la vostra bona voluntat.

Angelina Hurios Calcerrada

Valors

El primer valor és l'amor.

La vida.

La sinceritat.

L'honestedat.

La bondat.

La serenitat.

La solidaritat.

La generositat.

La prudència.

La paciència.

Quan era jove potser el coratge, saber fer front a les adversitats, lluitar contra la corrupció i tot lo dolent, era un dels meus principals valors, amb l'esdevenir del temps i les meves nombroses experiències he anat canviant envers la paciència, l'amor, la serenitat.

Interiorment el valor que més aprecio és l'amor i la serenitat. Socialment, l'honestedat i la solidaritat.

Crec que, si bé hi ha programes molt interessants a la televisió i articles valuosos a la premsa, sobre tot a la televisió i al cinema hi ha molta violència, i els valors que més s'exalten són la força física, saber lluitar. Hi ha grans herois (Spiderman, James Bond, Batman i d'altres) dels que els seus mèrits més importants són saber lluitar, encara que procuren sempre als guions, plens de maniqueisme, que els "bons" lluitin contra el mal, i acabin matant els dolents i a tots els que treballen per a ells.

Quan jo era jove, anys 1950, els dolents de les pel·lícules eren els indis i quan llegim la història veiem que varen ser exterminats com a poble pels invasors anglesos, escocesos, espanyols etc.

Als films o sèries històriques, els grans herois: Alexandre Magne, el Cid Campeador, Jaume I el Conqueridor, els Reis Catòlics, els descobridors d'Amèrica, espanyols i portuguesos, varen fer autèntiques barbaritats amb els nadius, a més de robar-los el seu patrimoni.

Per no parlar de les atrocitats que es varen cometre amb els africans, caçats com animals salvatges i venuts com a esclaus.

Deuríem escriure la història i posar les coses al seu lloc. Els grans cabdills varen fer un munt d'injustícies, varen matar despietadament pobles sencers i varen ser honorats per les seves conquestes; una vegada més, l'economia s'erigia molt important, com a cosa que donava als homes una autoritat considerable quan no eren més que uns criminals.

Per tot això els valors són molt importants i dins de les nostres possibilitats hauríem de transmetre a les **NOVES** generacions un altre sentit de la vida i que els valors autèntics són la comprensió, el diàleg, la generositat, evitar les guerres i tot el patiment humà.

VALORS: Conclusions reivindicatives

Punts a reivindicar

Els pares i educadors tenim un dels reptes cabdals davant nostre: el desenvolupament dels valors i de l'estructura de la personalitat dels infants. S'ha comprovat que actualment una bona proporció dels infants i adolescents tenen una escassa tolerància a la frustració.

Llevat dels reflexos arcaics tot s'ha d'aprendre i, per tant, s'ha d'ensenyar i això s'inicia en el moment de néixer i segueix fins que s'estructura la personalitat, i aquest aprenentatge de valors passa el seu període més òptim dins dels sis primers anys de vida.

Per això, els avis volem expressar la nostra preocupació. Ens adonem que la nostra societat no té en compte aquest principi i oblida la importància de les primeres edats dels infants perquè esdevinguin individus saludables, harmònics, socials i amb principis i valors.

Per això volem reivindicar:

a) Que es treballi amb les empreses perquè s'allargui la baixa maternal a 12 mesos en lloc de 4, com és l'actual.

b) Que es millorin les ràtios de l'Escola Bressol. Actualment tenen:

8 infants en el grup de lactants, quan anteriorment n'havien tingut 6.

13 infants en el grup dels mitjans, quan n'havien tingut 11

20 infants en el grup dels grans, quan n'havien tingut 18.

El nombre d'infants per grup és el més important en aquestes primeres edats. S'ha de tenir molt en compte que els infants petits necessiten una relació molt personalitzada i estreta per establir vincles positius i estar molt ben atesos per així poder atendre les seves demandes; el no fer-ho pot produir greus alteracions de la personalitat.

També és de gran importància comptar amb el nombre de professionals adients i preparats per poder atendre els infants.

Les escoles bressol es van iniciar amb dues educadores per grup i actualment només compten amb una mestra i una auxiliar que va de grup en grup. En lloc de millorar, sembla ser que aquest tema va empitjorant.

Per a més informació podeu consultar el web de la [Plataforma 0-3](#).

També volem incidir en la importància d'oferir a les famílies que opten per no portar els seus fills a l'escola bressol de poder comptar amb espais on puguin compartir l'educació dels seus fills/es. Els espais familiars donen aquesta oportunitat tan saludable per fer una bona criança, on els adults alliberen les seves tensions, aprenen i comparteixen l'educació dels seus fills/es i els infants poden tenir un espai socialitzador preparat adequadament per la seva lliure activitat.

Aurora Ribas i Munné.

Conclusions del Seminari

Com les dones grans podem transmetre valors importants als infants

El Grup de Treball de Dones Grans del Consell Nacional de Dones de Catalunya juntament amb l'Associació Dones Mundi van organitzar el Seminari sobre transmissió de valors de les persones grans als infants.

El Seminari es va dur a terme en dues sessions: el 2 i el 18 de de març de 2015.

La primera sessió del Seminari es va fer al Centre Comarcal Lleidatà. Agraïm la generositat de cedir-nos la seva sala d'actes.

Entre les assistents vam comptar amb la presència i participació de tres senyors interessats en el tema.

Durant aquesta primera sessió la Sra. Aurora Ribas Munné, de forma totalment generosa, ens va oferir una conferència que adjuntem en aquest quadern. El diàleg que es va produir a continuació va ser molt interessant tant per les preguntes i les respostes com per les explicacions d'experiències personals amb els fills i amb el néts.

Es van posar de relleu dues idees: la gran importància de l'exemple; i la importància de donar resposta a totes les necessitats específiques als infants des del 0 a 1 any, resposta que ha de sortir dels sentiments de la mare o de la persona que cuidi a l'infant.

També es va remarcar la importància de la relació pares/avis quant a les línies educatives que s'han de donar als nens/es.

La segona reunió es va celebrar el dia 18 de març de 2015 a la seu de l'Institut Català de les Dones de Barcelona.

Les companyes que havien respost l'enquesta la van llegir i donar la seva opinió sobre el tema. Les que no havien pogut contestar en van donar les seves opinions i explicant les seves experiències sobre aquest tema.

Totes van estar d'acord amb l'escrit de conclusions presentat per la Sra. Aurora Ribas Munné, excepte en el punt de demanar un any de baixa maternal. En aquest punt les opinions varen ser força variades.

Un any si l'agafava exclusivament la mare podia resultar perillós per la seva feina o per la promoció dins de la feina.

També es va dir que si ara els empresaris no volen contractar dones que estiguin en període fèrtil amb un any de baixa encara resultarà més difícil trobar feina.

Aquesta discussió -es va dir- ja havia sortit en cercles feministes que volien que el temps de maternitat fos obligatori exactament igual per la mare que pel pare, a fi de no perjudicar la vida professional de la mare. En aquest punt es va coincidir bastant que els primer mesos de vida el contacte de la mare amb el nadó és de suma importància i fins i tot biològica.

Es va acordar modificar aquest punt i la Sra. Dolors Figueres Fondevila va quedar encarregada de fer la redacció consensuada. Ha quedat així:

“Entenem que fóra positiu un allargament dels període establert per baixa maternal i que alhora pogués ser exercida tant pel pare com per la mare, amb l'objectiu que el nadó pugui estar els primers temps de la seva vida depenent totalment dels seus progenitors. Podria ajudar a l'assoliment d'aquest objectiu que, per exemple, el temps de baixa s'allargui a dos anys com a màxim i en aquest temps l'empresa en la que treballa la mare o el pare que tingui la baixa pel naixement del seu fill, faci la substitució per una persona que estigui a l'atur, i evidentment

canviant la percepció d'emoluments per cadascuna en funció del lloc que passin a ocupar. A la reincorporació obligatòriament quedarien com estaven quan es va produir l'intercanvi.

D'aquesta manera els nadons podrien rebre l'atenció necessària en els primers temps de vida, seria un estalvi en diners destinats a guarderies i les empreses tindrien ocasió de comprovar *in situ* el treball de noves persones per un moment determinat que necessitessin ampliar plantilla.

En el material d'aquest dossier trobareu el resultat d'una reflexió seriosa i treballada del Grup de Dones Grans del Consell Nacional de Dones de Catalunya i de les sòcies i simpatitzants de Dones Mundi, que ens dirigirem a la Presidenta de l'Institut Català de les Dones, Sra. Montserrat Gatell Pérez, amb el prec que ho faci arribar a la Consellera de Benestar Social i Família i al Conseller d'Empresa i Ocupació.

Angelina Hurios Calcerrada

Associació DONES MUNDI

Pau Claris, 56, pral. - 08009 Barcelona

donesmundi@gmail.com

Presidenta: Carmen Larraz Ramos

Benvolgudes,

De cara al proper 2 de març estem preparant un seminari obert, conjuntament amb el Grup de Treball de Dones grans del Consell Nacional de les Dones de Catalunya, sota el **títol *La transmissió de valors. Cap on anem? És un valor el diner?***.

Com a introducció al seminari, i abans del col·loqui, la Sra. Aurora Ribas Munné, mestra i pedagoga, farà una exposició sobre la transmissió de valors de les persones grans als infants de 0 a 6 anys.

Per preparar el diàleg que mantindrem entre totes les assistents seria interessant que us feu aquestes preguntes:

- QUÈ ENTENC PER “VALORS”?
- PER A QUÈ SERVEIXEN?
- VALORS UNIVERSALS
- VALORS CULTURALS
- QUINS SÓN ELS MEUS VALORS?

I també els exercicis següents:

Primer: anoteu quins són els vostres valors.

Segon: penseu quina jerarquia segueixen aquests valors i quins són els més importants.

Tercer: penseu que han canviat gaire els vostres valors a mesura que han passat els anys?.

Quart: creieu que hi ha manca de valors ètics dins de la nostra societat actual?.

Cinquè: a les pel·lícules sembla que la vida no tingui cap valor, on matar es recompensa reconeixent com a heroi qui més executa, com és el cas dels *ninjes*. Durant uns dies anoteu quins són els valors que més surten pels mitjans de comunicació (premsa, TV, ràdio, cinema i teatre).

Sisè: creieu que en un futur canviaran el que ara considerem que són valors importants?.

Setè: és possible transferir els nostres valors a les nenes i als nens de 0 a 6 anys? Com? Malgrat la TV?.

Vuitè: ens han explicat que els primers tres anys de vida de les criatures són essencials ja que es formen els arquetips que marcaran la resta del camí. Creieu que això és cert?.

A la presentació de l'associació Dones Mundi diu: “som un grup d'expertes en temes, de present i de futur que afecten l'entorn de les persones grans”.

Ens agradaria aprofitar aquest seminari per aprofundir al màxim en el tema, aclarir idees i treure conclusions que puguem compartir amb altres associacions amb finalitats semblants a la nostra així com amb les institucions.

Barcelona, febrer de 2015

Associació Dones Mundi les cariatides del món

*Grup expert en temes de present i de futur que afecten l'entorn de les persones grans,
en col·laboració amb el Grup de Treball Dones Grans del Consell Nacional de les Dones de Catalunya,*

us convidem a participar al seminari

Transmissió de Valors: Cap on anem? És un valor el diner?

Amb la participació de la mestra **Aurora Ribas i Munné**, que farà una exposició sobre la transmissió de valors de les persones grans a les nenes i nens de 0 a 6 anys

**2 de març de 2015 - 17 h
Centre Comarcal Lleidatà**

Gran Via de les Corts Catalanes, 592 de Barcelona (entrada principal)
Ronda Universitat, 1, 1r (entrada per l'hotel)

—invitació tramesa abans del seminari—